

HISPANIA.

LIBER SEPTIMVS.

ISPANIAM veteres * ab Ibero amne primùm Iberiam, postea ab Hispano rege Hispaniam nominauerunt. Hæc inter Galliam & Africam posita, Oceani freto & Pyrenæis montibus clauditur. Sicut minor vtraque terra, ita vtraque (*saltem aliqua sui parte*) fertilior. Nam neque vt Africa violento sole torretur, neque vt Gallia assiduis ventis fatigatur: sed media inter vtramque, hinc temperato calore, inde felicibus & tempestiuis imbribus, in omnia frugum genera foecunda est. Vno tantum Pyrenæi montis dorso adhæret Gallia; reliquis partibus vndique in orbem mari iungitur. Similis est, inquit Strabo, ^b pelli in lōgum ab Occasu versus Ortum expansæ, itaut priores partes ad Ortum spectent, in latum à Septentrione ad Austrum: vel, vt ait Paulus Orosius ^c, terrarum situ trigona est, & circumfusione Oceani Thyrrænique pelagi penè insula efficitur. Huius angulus prior spectans ad Orientem, à dextris Aquitania Prouincia, à sinistris Balearico mari coarctatus, Narbonensium finibus inferitur. Secundus angulus Circium intendit: vbi Brigantia Caleciæ ciuitas sita, altissimam pharum, & inter pauca memorandi operis, ad speculam Britannia erigit. Tertius eius angulus est, qua Gades insulæ intentæ in Africum Atlantem montem, interiecto sinu Oceani, prospiciunt.

Multas diuisiones pro temporū varietate sortita est. Prima fuit in Citeriorē & Vltiorem, hoc est, in eam quæ cis Iberum fluuium erat, & aliam quæ vltra. [Citerior, inquit ^d Æthicus, ab Oriente incipit ex Pyrenæis saltibus, à parte Septentrionali vsque ad Cantabros Asturesque, atque per Vaccæos & Oretanos, quos ab Occasu habet, posita in nostri maris littore Carthago determinat. Hispania Vltior habet ab Oriente Vaccæos, Celtiberos & Oretanos; à Septentrione Oceanum; ab Occasu Oceanum; à Meridie Gaditanum Oceani fretum, vnde Mare, quod Tyrrhenum vocatur, emittitur.]

Postea, ab Augusto, vt Strabo ^e testatur, armis comparata per eundem in tres Prouincias diuisa est, Bæticā, Lusitaniā, & Tarraconensem. Bæticā populo Romano reliquit, in quam Prætor mittebatur: duas alias, quas sibi reseruauit, regebant duo Legati, Prætorius & Cōsularis. Idem quoque habet Ptolemæus ^f Galleciam & Carthaginensem intra fines Tarraconensis constituens:

I.
ANTIQA HISPANIA DESCRIP-
TIO.
^a Pompeius Tro-
gus lib. 44. hist.

^b Strabo initio lib. 3.

^c Paulus Orosius
lib. 1.

II.
ANTIQA DI-
VISIONES HISPANIE.
^d Æthic, in Cosmog-
raphia.

^e Strabo initio lib. 3.

^f Ptolem. lib. 2. c. 4.